

Oglas, pripozlana itd. tiskaju i ratujuju se na temelju običnog cienika ili po dogovoru.

Nova... predložba, oglaše itd. Sače se na putničkom ili poštom post. Štendicu u Beču na administraciju liste u Puli.

Kod narodbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predložnika.

Tko list na vrieme ne primi, neka to javi odgovarivaču u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštara, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare br. 38.

Govorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja.

U nakladi tiskare Loginija i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Izlazi svakog četvrtka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vradaju
u e p o s t a o n i n i t i s k a j a ,
a n e f r a n k i r a n i n i p r i m a j u .
Predplata sa poštarskom stopom:
10 K c obće, } n a g o d i n a
5 K z velike, } ili K 5—, odnosno K 2-50 na
pol godine.

Izvan carevine više poštara.
Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji o h., za
ostali zo h., koli u Puli tali
irvan iste.

Urednički i uprava nalazi se
u »Tiskari Loginija i dr. Vla-
Giulia br. 1. Kamo neka se
naslovajući svapšim i predplata.

Glavni soradnik prof. M. Mandić u Trstu.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvarju“. Naroda poslovica.

Iz carevinskog vjeća.

U Beču dne 1. decembra 1911.

Razprava o poslovniku.

U sjednici od utorka bio je na dnevnom redu izvještaj odbora za promjenu poslovnika. Taj je izvještaj bio vrlo kratak kamo i razprava o njemu. Odnosni odbor razpravlja već dulje vremena kao što je razpravljao i njegov predstavnik o tom, kako bi se uredile razprave i u obće čitavo djejanje parlamenta tako, da parlamentarni rad ne zapinje i da nebude oviši skrivena sloboda govora, upita itd. A tomu je baš teško naći pravi put a da se zadovolji jednom i drugom. Posto nije pak rečeni odbor svoju zadatu dovršio, predložio je državnom sabornu, da se produlji postojeći poslovnik još za jednu godinu t. j. do konca decembra 1912.

Taj je predlog prihvacen pošto su generalni govornici Kalina i German govorili o predmetu i to prvi proti vladinoj osnovi za produljenje a drugi za osnovu.

Imenovanje sudaca u Českoj.

Predloženo se je zatim na razpravu o prešnosti predloga českog zastupnika Dr. Körnera o imenovanju sudaca u Českoj. O predmetu kazao je Dr. Körner među ostalim, da njegov predlog ide jedino zatim, da nebedu u Českoj zapostavljene česke kandidati za sudačka mjesta. U tom obziru nepostupi se u Českoj pravedno pod sadašnjim ministrom pravosudja Hohenburgerom, koji tura njemačke sudece tamo gdje je apsolutno potrebno poznavanje českoj jezika, dočim a njemački sudeci nepoznaju. Govornici navadju posljednja imenovanja sudaca u Českoj, kojom je prigodom mnoštvo českih sudaca preskoceno. Niemci bijuju u Austriji uvek Benjamina sviju vlada, a tako je i sada. Ona se nadala, da će se njegovima predlogom postići u Českoj bar toliko, da nebude u buduće ni s njemačke ni s česke strane priznata proti imenovanju sudaca.

Upit zast. Dr. Tresića.

Na koncu sjednice priobčena je interpellacija zastupnika Dr. Tresić Pavićića ticeći se proganjanja odstavljenih maževa u Hrvatskoj od strane zemaljske vlade i pljenjenja neodvisnih hrvatskih novina u novini.

* * *

Burni prizori u parlamentu.

Predloženo sređe bio je parlamentat opet jednom pozorištem burnih prizora, kojim je dao povod ministar pravosudja Dr. Hohenburger. Predsjednik je odkazao na konkratne razprave pravosudnom odboru vladini osnovi zakona, s kojim su promijenjene nekoje ustanove kazneno-pravnog reda. Nakon toga započela je razprava o promjeni §. 74. obrtnog reda koji ustanavlja zaštitne naredbe za život i zdravje radnika u občinama poduzećih.

Govor ministra pravosudja.

Okolo dva sata po podne počeo je govoriti ministar pravosudja k prešnosti ce-

skoga zastupnika Dra. Körnera o imenovanju sudaca u Českoj. Mnogobrojni češki i njemački zastupnici poslušali su ministra nekoliko vremena dosta mirno i pozorno. Nekad je ministar koji govorio odviše tiho i skoro nerazumljivo, u svojem govoru spomenuo „Deutsch-Böhmen“ (njemački Českoj) nastalo je medju českim zastupnicima, kojima se pridruži i južni Slaveni, takova vika i buka da je ministar morao namah prestati da govoriti. Oko njega ministra stvorili su Niemci živ i zid tako da nisu do njega mogli Česi ali su zato sa svih strana letile proti ministru najostrije rici i najodlučniji prosvjedi. Nekoju su Česki zastupnici stali zaglušno zvirdati dočim su drugi urikali i pjesma gajenje po klupama udarali. Za te zaglušne gungule stajao je ministar nepomično i bled na svojem mjestu gledajući prezirno svoje protivnike. Već je vika i buka trajala preko deset časaka, te se je bilo bojati da će doći do saka između pristaša i protivnika ministrovih, kadno posredovao česki i poljski poslanici mireći desno i lievo do skrajnosti razdražene zastupnike.

Predsjednik je za te gungule neprestano zvono, nu videći da nemože ništa opraviti, dignu se i zapusti dvoranu. To isto učini i ministar predsjednik grof Stürgkh koji pogradi svoje spise te se uputi van. Njega je napokon sledio i ministar pravosudja praćen pljeskom Niemaca, vikom i zvijždanjem Čeha i njihovih drugova.

Tim bijaše sjednica prekinuta i to za dobrog pol sata.

Nastavak sjednice.

U predsjedničkoj sobi sastali su se zatim načelnici klubova na pogovor a nekoji vidjenje posli su u ministarske dvorane, gdje se je vičalo o tom koko da se uzmogne pomiriti razdražene i uvrijeđene česke zastupnike.

Kad je nakon pol sata predsjednik opet otvorio sjednici podišli rieč ministru pravosudja, koji izjavio, da nije rabio riječ „njemačka Česka“ u državopravnom smislu, koji znaci razdiobu kraljevine Česke u dva upravna tjela, već da je hotio ornati onaj dio kraljevine, na kojem stanuju Niemci sami ili u pretežnoj većini.

Taj je izjavom ministar donekle umiro česke zastupnike, koji su dopustili, da je zatim mogao nastaviti i dovršiti nesmetano svoj govor.

Taj je sukob u parlamentu prouzročio bar to, da bijuju već uređeni pregovori radi izmjerenja Čeha i Niemaca u Českoj, u zadnjem hipu određeni.

Člunkovska osnova.

Medju zastupnike razdieljena bijaše u sredju takozvana člunkovska osnova, kojom se uredjuju člunkovske plaće i promaknute člunkovnike. Ova se osnova osniva na službenu pragmatiku, koja bijaše predložena državnom saboru već god. 1907. Medju novostmi u novoj osnovi nalazi se i ta, da će uslijediti premaknute člunkovnike a da nebude tim povrijeđeno njihovo mije-

sto, koje im pripada po činovno-razrednom načelu.

Osnova razlikuje na temelju prednabrzabe, koja je propisana za službene struke, pet člunkovskih skupina. Člunkovi sa podpunom srednjo- i višeškolskom naobrazom postići će nakon najviše 22 službenih godina, plaću VII. člunkovnog razreda. Tako slijede ustanove za člunkovnike sve do XI. člunkovnog razreda.

Ustanove glede člunkovskih prava i njihovih dužnosti su skoro jednake onim stare osnovama.

Socijalno-političke osnove.

Vrlo skromnim zanimanjem zastupnika obavljeno je u sjednici od petka prvo čitanje nekojih socijalno političkih osnova manje važnosti. Tako je dovršeno prvo čitanje o „Promjeni §. 74 obrtnog reda“. Česki zastupnik Slavicek je pozdravio tu promjenu, kojeg da su jednako sklene sve stranke parlamenta, jer se u njoj poholjšava položaj maloobrtniku, sto je na korist sviju radnika. Za podignute obrtničke stališta u Dalmaciji zauzeo se je zastupnik Blažković zahtjevajući, da se u tu svrhu ustroji tamno obrtničke škole. Pošto se je za tu promjenu još zauzeo česki zastupnik Kratochvíl upućena je osnova socijalno-političkom odboru.

Dloba katastralnih čestica.

Predložena je kući osnova o diobi katastralnih čestica, koju se je razpravilo u prvoj čitanji. Česki zastupnik prof. Krasky govorio prošao je da je ta osnova silno pogibeljna sigurnosti posjeda te pozove ministra pravosudja, da ju natrag povrće. Zastupnici Matačević i Dr. Olesnicki prihvaćaju osnovu, koja da je na korist malogradskih i poljudjelskih posjednika, koji nemogu da više izdrže velikih troškova za prenos posjeda. Zast. Choc dokazuje, da ta osnova nespada u parlament, nego u zemaljske sabore. Zatim je osnova upućena na pravosudnom odboru.

Na koncu su upravljeni na predsjednika nekoji upiti i zatim bijaše sjednica zaključena a buduća za sredu dne 6. decembra uređena.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Puljska občina treba novaca. Sadanji puljski načelnik dr. Varetton heće poput svog predstavnika tužne uspomene dra Rizzi-a te se proslavi kojim novim nametom na i onako previse porezima obterećeno pučanstvo puljske občine a po glavito ono grada Pule. Tako talijanska sinjorija občinskog zastupstva sa svojim vodnjom drom. Varettonom kao da nemal boljeg i prečeg posla nego kako da dodje do novaca na račun plaćajućeg pučanstva. Ti zabrinuti „patres patriae“ smisljavaju i

razbijaju već dulje vremena glavu kako bi občini namakli kojih 300.000 kruna novog dohodka i kombiniraju način, kojim bi novac obtereti pučanstvo. Neki su se povisi uvozom na vino, neki hoće namet na izravne poreze, itd. itd. Uz one silne miljune duga što ih je občini i pučanstvu naprilije bivši načelnik dr. Rizzi, eto nam novog načelnika dra. Varettona, koji je već u ovo kratko vreme svoje vladavine naprilije občini preko milijun kruna duga te sada traži potrebu tog duga to jest nove poreze i poreze. U koju svrhu pak taj novi dug, to ne vidi do sada nitko. Dr. Varetton, kad je zasjao načelniku stolicu znao je dobro u kakvom se slabim vodama nalaze občinske finančije, pač je on morao nastojati, da te slabe prilike ponajprije sanira tražeći vrela a uz to nastojeći ukloniti uzroke, koji tiste finansijske prilike grada Pule, a ne financije občine još obterećivali novim dugom a na račun plaćajućeg pučanstva. Načas dr. Varetton pokriće novog duga na koji mudrago sačin, taj će uvjek biti težak i nepodnosiči za sve slojeve pučanstva u gradu da stope i to novi tereti pasti će uvjek najviše na ledju siromašnog radničkog pučanstva, jer ako se i obtereti prividno posjednike i obrtnike ili trgovce, ovi će svi znati iz toga namaknuti sebi ne samo nametnuti novi teret, nego će iz toga crpsti još i vlastitu korist, a sve na ročan malog puka.

To je elo sva politika talijanske sinjorije ne samo u Puli nego i po svoj Istri: prazni justle, a kad su prazne traži posudu, da se opet napune. Pojevi kapital obtereti pun novim porezima, da se plati interes i tako to ide dalje do svršetka, a onda Jovo novoro plati i šuti.

Mikulaševa večer. Prvi istrarski Sokol u Puli pripreduje dojduso sabote dne 9. ovog mjes. u velikoj dvorani „Narodnog doma“. Mikulaševa večer. Razpored jest slijedeći 1. Dr. Ipavec, „Brodar“ — pjeva muški zbor pjev. i glazb. društva. — 2. Ch. De Beriot: 2me Air Vari — solo za gusle, svira g. Tichy uz pratnju glasovira. — 3. Ivan pl. Zajc: V.čor na Sari — pjeva muški zbor pjev. i glazb. društva. — 4. Dr. Kubelik Serenada — solo za celo, svira g. Braun ut pratnju glasovira.

5. „Lijepa parada“ vesela igra u 1 činu od S. Petanjek-a.

Osobe:

Major Krešo J. Gradil: Zorka, kći mu gužica Brumnić, Rumjarski Školski Spiller Dankov, prstav g. Ferus Koha, trg. konja g. Pfeifer Misik, slaga g. L. Gradil

6. Nastup sv. Nikole. — 7. Ples.

Uzlaznina: Za članove 60. p.; za nečlanove K 2—; za obitelj nečlanova K 4—

Upozorujemo naše post. občinstvo na oru lijepu zabavnu večer, koja svake god. uzbudi veliki interes u našim krugovima, a ove godine sudeć po biranom i lijepon programu, mora da „Mikulaševa večer“ okupi sve naše u Narodnom Domu u slobotu 9. t. mj.

Krčki kotar:

Hrvatska Čitaonica u Baški. Sa svih strana čujemo glasore o napretku Baške, o podignuću i poljepšanju mjesto te o raznim drugim ustanovama, koje samo mogu da podignu ugled istoga. Ali u našem mjestu izrade i jedna lijepa institucija, koja bi svojim određenim djelokrugom imala, da privede u ciju uzvišenje ideju probudjenja narodne svijesti, a to jest „Hrvatska Čitaonica“. Moram na žalost priznati, da ta naša Čitaonica namjesto, da se k svome cilju sve više približava, post-peno čini još veći jač između naroda i nas. Na kom ježi krivnja, zna svatko, koji ovu Čitaonicu pozna, a svakom je baščaninu, koji dobro misli za narodnu stvar dužnost, da tu crnu ljagu sa naše cravuče Baške pomogne odstraniti. Sa neugodnošću moram ovde naglasiti, da kad ljudi ne ispuštaju redovito svoje dužnosti kojom su se svojevojio opteretili ne može društvo naprijed, jer bez materijalnih sredstava stojimo vezani ruku pred tolikim poslom. Zato umoljavam sve one koji još nijesu uplatili članarinu za 1911., ili duguju za prošle god. nek izvole poslati odnosni iznos, da već jednom ustanemo na čvrste noge.

Istdobro preporučamo našim domorodcima u obće, da se prigodom božićnih blagdana i nove godine sjete i blagajne „Narodnog Doma“, jer inače ćemo sa gradnjom istoga kasno započeti.

Občinski Izbori u Omiljiju. Mnogo je trebalo pisanih i natezanja dok se je počelo s pripravama za občinske izbore u Omiljiju. Al konačno se je ipak bilo počelo, i može se reći već svršalo. Sastavilo se je listine, izložilo ih, ustanovilo rok za reklame, a taj je već i prošao. Još bi moglo biti najviše kakvih utoka proti možebitnim reklamom, a kad bi se ti rješili onda će morati raspisati izbore. Osim je čisto hrvatska občina, nič će tu biti ničemo biti kakve narodne borbe. Al bit će čini se borbe, čisto domaće. Njekum što su na upravi prigovara se koješta, kako bi bilo moralno bolje biti. Mi želimo da pobjede najpametniji medju pametnimi, najpošteniji medju poštenim, u obće takovi, koji se mogu i koji se neće nesrećno braniti za obće dobro cieokupne općine, i koji će uvjet stojati nepomično uz svetinje našega hrvatskoga naroda, a ako užtreba i braniti ih.

Lošinjski kotar:

Unije 23. 11. 1911. (Svрšetak).

Rekao sam parobrod. Da, parobrodiči morao bili za prenasanje pošte, ta zato i dobiva subvenciju, koju pomožemo svi plaćati, ali lošinjska gospoda rade što ih je volja. Mjesto parobroda imademo sada neki motor, koga više puta zaboli „trbuš“. Pa upravo sada zimi, kad svatko znaće kako vrijeđe ovuda vlada silu ga. Ne možemo si upravo protumačiti, kako to može podnašati c. k. pomorka oblast da se u jedan motor ulikra 60 a i više ljudi, i da ga jos pušta ploviti. Karakteristično je ovo: govori se, da je jedan „pilot“, kad je dosao u uređ pitanje savjet, što će učiniti drugi put, kad bude video toliko ljudi ukrcali se, dobio je odgovor: „Fa finta che non ti vedi“. To su babilj odgovori! A koji bi bio odgovoran za moguće nesreće? Te gospoda? Nasli ste ih. Gosp Martinolič i C. i. Njemu je dosta da inkasira novac, a za drugo, neka se frigaju, misli on. Ovdje bi već jednamput moralia reći direkcija Poste svoju, ako ne bi htio g. Martinolič ništa, onda mu uskratiti subvenciju.

A naša „majčica“ općina što radi? Zašto se i ona ne makne? Briga ju! Da su izbore još još bi moguće sauno rekli, da će stogod učiniti. Ali sad je sve prošlo pa ne trebaju „lalinov“ bi rekli susčani. Doista da nam stavljači adicionali kako ih volja. Svi Unijani znaju, da se nije na Unijama ništa nova učinilo, pa ipak ćemo

imati druge godine plaćati 8 po sto adicionala nego ova godine. Ove se je god. plaćalo 208 po sto a druge će se 216. „Zora“ imala je uručilo u smislu pravila „Družbi sv. Ćirila i Metoda“ za Istru. Skupština je bila uređena i održana, te zaključeno razdruženje „Zore“.

Medutim ovaj zaključak nije bio više po volji g. Lovriću, pa on naišao utok proti sjednici i učinjenim zaključcima. Što je u toku naveo, to će najbolje znati g. Luković, a to konacno ne spada na stvar, jer politička oblast mora da primi uteke, kad se podastici, bili oni temeljni ili ne. Glavno je kod stvari, da je politička oblast imala sada oružje u rukama, da zavlači stvar od mile volje, te je sve zaključke primljene na sjednici „Zore“ obzirom na razdruženje, kao i valjanost same sjednice ostavila sub judice te odvratila, da se počeka, dok ne riješi prijavljeni Lovrićev utok. Takav odgovor značio je isto, što i: *cijelu star bacamo ad acta*. Kasnije nas razvoj stvari uvjeri, da ova tvrdnja nije bila izlišna. Predsjednik Lovrić prohtjelo se nove, svoje sjednice, te je naravno i uređe.

Slavna politička oblast dozvoli tu sjednicu, a da nije predhodno riješila stare kase. Ovakav sta nije mogao da podnosi

odbor, te osobno i pisueno prosveđenova proti uređenoj sjednici sa strane Lovrića

političke oblasti, tijem više, što sjednice po pravilima nije smio da ureće nikto

drugi, već odbor, a odbor se nije ni pitalo za mnenje, nego jednostavno nismo

isto. Politički činovnici; recite g. Luković

kao moderan čovjek, a k tome pravnik, morao bi bio znati, da su pravila mjerilo

po kom se ravna internim stvarima nekog

društva, ali on hotice toga nije htio da znade. Minograd ističemo, da je g. Lovrić

opet napravio jedan „salto mortale“ time, što je najavio skupštinu u određenju pro

storijama, ali se je predomislio, pa je održao u svom stanu, tako, da je bio

slobodan ulaz samo sedmoricu, dašto poslije onda će morati raspisati izbore. Osim

je čisto hrvatska občina, nič će tu biti

jer ni nemože biti kakve narodne borbe. Al bit će čini se borbe, čisto domaće. Njekum što su na upravi prigovara se

koješta, kako bi bilo moralno bolje biti. Mi

želimo da pobjede najpametniji medju pametnimi, najpošteniji medju poštenim, u

obće takovi, koji se mogu i koji se neće

nesećio braniti za obće dobro cieokupne općine, i koji će uvjet stojati nepomično uz svetinje našega hrvatskoga naroda, a ako užtreba i braniti ih.

Voloski kotar:

Iz Lovraua plju nam: Javljamo Vam g. uređnici, vesela srca, da je zabava hrvatske omladine Lovrana ike priredjena 26. pr. m. nadkrilila sve naše nade. Nesamo što bijaše ta zabava od domaćeg občinstva i od miliu nam gostova iz Liburije itd. vrlo dobro posjećena, nego i njezini bogati i zanimivi programi izvedeni bijaše tako točno i precizno, da je to izvedenje svakoga moralu da zadovolji.

Rodoljubna pjesma za „Istru“ g. Križetića oduševila je i razdragala srca i duše svih prisutnih. Predstava lakrdje „Dr. Müller“ mogla bi zadovoljiti i velegradsko slušateljstvo, što služi na čest našim vriednim diletantima i oim koji im pomogose.

Najviše pakao nas je razveselila, zadovoljila i oduševila krasna romansa domaćeg kapelnika g. Zagorac, koju je bas majstorski odjevao ditni nas umjetnik gosp. Andjeo Bokezi. Takvog pjeva nismo još u Liburniji čuli a ponosilo bi se njim i občinstvo svjetskih kazalista. G. Bokezi imade prekrasno grlo i ljepe predavanje te nije čudo što nas je sve upravo očarao. Stara čast takovom pjevaču kano i našem vrednom skladatelju. Nas su doista obojica u velike zadužili te se i ovim pu-

Nastavak u prilogu.

tem najsrdačnije zahvaljujemo. Od takovih umjetnika nadamo se užitku umjetničkog i u buduće i kad budu njihova častna imena program naših zabava riesila, možemo unaprijed biti stalni za sjajan uspjeh. Živili oni i svi ostali, koji riešiće svoje zadaće tako krasno!

Pazinski kotar:

Za pčelare! Istarsko pčelarsko društvo u Pazinu pozivlje sve one pčelare (Istre) koji će potrebovati ulišta ili pčelarskog oruđa, da se na rečeno društvo žim prije obratiti izvole, da može isto sve na dobu naručiti. Članovi društva imati će popust.

Predavanje u Pazinu. U subotu, dne 9. t. m. predavat će u „Narodnom Domu“ g- prof. Novjan: „O Rudjerni Boškoviću“. Početak u 8 $\frac{1}{2}$ sati u večer.

Ulaginja 10 para.

Porečki kotar:

Iz Novevasi. († Mate Deković p. Ivana). Javljamo Vam tužnu vijest, da je dne 4. t. m. preminuo ovde Mate Deković pok. Ivana, od 61 g., jedan od najvrćih i najpostojanjih stupova hrvatskoga u našem selu. Naša narodna stvar gubi u njemu vrlo odličnog i odlučnog borca za sveta prava našeg potlačenog naroda. Kako i koliko je bio uvažavan od ovdješnjeg hrvatskog puka, pokazao je dne 5. o. m. impozantan sprovod, kojim je sav hrvatski puk odpratio milog pokojnika do hladnog groba.

Cestilomu i odlučnom rodoljubu i neustrašivom borcu za sveta hrvatska prava, neka bude laka hrvatska domaća gruda, koju je toliko žarko ljubio!

Koparski kotar:

Iz Buzeta. U petak, dne 8. prosinca t. g. otvara se u Narodnom Domu analfabetski tečaj t. j. škola za odrasle nepisocene i muške i ženske iz buzetske okolice.

Poučavat će se bezplato čitanje, pisanje i računanje. Pisane i olovke dobit će svaki učenik badava, a siromašni takodje i knjige.

Budući da imade u okolini mnogo nepismenih, to bi bilo poteljno, da svi, koji se zanimaju za narodni napredak, svi koji već znaju pisati, uznaštoje da što više nepismenih nagovore, da se upisu u tečaj, gdje će moći naučiti mnogo dobra, a žrtvovat će samo malo vremena i ništa drugo.

Ovih se je dana među članovima „Hrv. Citaonice“ konstituirao zabavni odbor, koji će biti permanentan. Poznavajuć ljudje, koji su u njem, nadamo se, da će mu rad biti uspješan. Prvu je zabavu zaključio dati na Silvestrovo. Sudeći po pripremama i po razporedu, koji je izabran odbor, zabava bit će ugodna i zanimiva, pa je nade, da će na staru godinu pohrbiti sve, što je naše na buzelstini i u Buzetu u „Narodni Dom“, da si medjusobno zazeli sretnu novu godinu.

Razne primorske vesti.

Otvorenje mjesto. Osjekaravajuće društvo proti nezgodam za radnike iz Primorja, Dalmacije i Kranjske a sa sjedištem u Trstu raspisuje natječaj na mjesto putujućeg činovnika sa početnom plaćom od 3160 kruna, odgovarajućem V. (predpozadnjem) plat. razredu.

Službene uvjete ustanovljuju dolični poslovnik koji se na zahtjev pokaze. Osim

običenitih kvalifikacija, koje su navedene u spomenutom poslovniku, zahtjeva se za raspisano mjesto također posebne uvjete i sposobnosti, koje dokazuju usposobljenje molitelja za neposredno zastupanje zavoda kod oblasti, zavoda te interesentata u svrhu ustanavljanja osiguravajućih premija te odšteta osiguranim. Molbe valja podnjeti do konca decembra 1911.

Trst 16. novembra 1911.

Ovaj raspis natječaja prihvće službeni list primorske vlade jedino u talijanskom jeziku.

Odatle moramo zaključiti, da su gospodari kod uprave tog zavoda uvjereni da njihovim putujućim činovnicima netreba znati druge jezike van talijanskog. Ta gospodari zaboravljaju, da osiguravajući zavod proti nezgodam nije samo za Trst (pa kad bi i to bilo, je u Trstu i slovenski jezik zemaljskim jezikom) već za cijelo Primorje, dakle za Istru i Goricku te za dvije čisto slavenske pokrajine t. j. za Dalmaciju i Kranjsku. Mi doistu neznamo kojim li će obrazom ta gospoda slati svog putujućeg činovnika u te naše pokrajine, da tamo zastupa valjano svoj zavod kod oblasti, zavoda i interesentata koji nisu ničemu ikadu bili talijanski.

Mi pozivljemo ovim, kad već neće vladati da vrši svoju svetu dužnost, sve naše oblasti, zavode i intereseante, da pokazuju vratu činovniku zavoda, koji hoće da im silonice i proti zakonu narivava ludji, talijanski jezik.

Osuda Njeguša. Prošloga čednog bio je u Beču sudjen onaj nesretni mladić iz Šibenika imenom Njeguš, koji je mjeseca oktobra o. g. sa galerije parlamenta pucao iz samokresa prema ministarskim klupama. Taj se mladić priznaje socijalnim demokratom, te su ga valjda i te nauke zavele na krivi put. Njega odsudiše na 7 g. teške tamnici poštenre sa postovi.

Za razprave proti Njegušu izbilo je na svjetlo da sudbeni tumač nekižidov Kraus nepoznaje hrvatski jezik, jer je posve krivo preveo nekoje riedi obtuženikove napisane na nekoj razglednici a tičuće se njezina polazka u Beč.

Radi toga su hrvatski i slovenski zastupnici na državnom saboru pozvali vladu, da providi za buduće, da budu vršile službu tumača samo one osobe, koje poznaju temeljito naš jezik.

Izbori za hrvatski sabor. Kraljevska hrvatska vlada raspisala je izbore za zemaljski sabor u Zagrebu za dne 15. 16. i 18. o. m. Oporbene stranke se nadaju, da će spraviti u sabor veliku većinu svojih zastupnika, o čemu smo i mi ostvjeđeni, nebude li nezakonitosti i nasilja, kakvih je često bilo za banovanju glasovitog Khuen-Hedervary-a.

Državne stipendije. U službenom listu citamo natječaj na dvije državne stipendi, svaka od 400 kruna koje će se podijeliti siromašnim istarskim mladicima, koji se posvetile ili kame posvetili nauci na trgovackoj školi u Splitu.

Talijansko-turski rat. Italiji rek bi da je već ratovanje s Turskom dodijalo, to jest, stoju ogromnih zrlava i novaca. Tako su ovaj tjedan talijanske novine iz kraljevine i u Primorju zabilježile debelim slovima jedan talijanski uspjeh u Tripolisu, da su naime Talijani zauzeli jednu strategičku točku Turcima 9 kilometara daleko od obale. Nakon toga slabog uspjeha proglašuje službena Italija, da bi rat morao prestati, jer da se Turci nemogu već obraniti. U stvari pak je to da su Talijani natrag zauzeli ono mjesto, odakle su ih Turci bili protjerani. Po tome sudeć još je daleko svrsetak rata, jer bi mogli Turci opet natrag doći, a da i ne dođu moraju Talijani još tisuće i tisuće kilometara zauzeti dok budu gospodari Tripolisa.

Za Družbu, Ravnateljstvo „Družba sv. Cirila i Metoda za Istru“ ovim putem izrazuje trdeći *Ivana Martelanc* i drug u Trstu od seca punu hvalu na bezplatno izvršenom nacrtu i troškovniku za družbinne škole u Kaštelu i Materadi.

Soba sa pokućtvom posebnim ulazom za jednu ili dvije osobe iznajmljuje se odmah. — Upitati ulica Stanković 35 I. kat lijevo.

Štipendija iz zaklade biskupa Dobrile, iz zaklade blagopojnog biskupa Dobrile imade se podjeliti stipendija od 200 kruna sinovom slavenskih roditelja, koji su rođeni u Irčansko-koparskoj biskupiji i koji polaze koju državnu gimnaziju austro-ugarske monarhije.

koja drži do zdrave njego
kože, osobilo ako teši da
nestanju ljeđne piege i zadobiti
i udržati njezini me-
kani kožni i bijeli put, uni-
va se same sa
ilijsko-milječnim saponom
(Steckenkopf-Lilienmilch-
seife)
(Marka konj na palici)
od Šćepana & Co., Tiskara A. L.
Komad po 80 para. Dohiva
se u svim ljekarinama, dro-
gerijama i trgovinama par-
fimerija.

Gospodja

Javno priznanje.

Našoj domaćoj osjekuravajućoj Zadržući „Croatia“ u Zagrebu rado priznajem, da je požar stveto na mojojem brodogradilištu brzo i savjesno progrenula i likvidiranu mi odstetu od

K 10.607-72

kulaotno isplatila.

Korčula, 17. novembra 1911.

Mthovil Depolo.

Zahvala.

Prigodom smrti našeg nezaboravnog supruga, oca, brata i strica

MATA DEKOVIĆ

zahvaljujemo iz dna duše svima onima, koji su nas tješili u našoj teškoj tuzi i koji su uznaštojali, da onako lepo kako se dostojalo do vjećnog počinka odprate onako odličnog hrvatskog otačenika.

Ponajprije srdačna hvala svemu hrvatskomu narodu iz Novevasi, koji je uz dosad nikad nevidjen broj prisustvovalo pogrebu milog pokojnika, darovavši uz to na odar pokojnika krasan vienac, te će dići njezino zadnje poticalište.

Ivana budi posebice g. učitelju Ant. Anzuloviću, koji je prisustvovao sprovodu sa svom školskom djecom, zauzevši se da isti bude što uvišeniji i veličanstveniji.

Isto tako naša sređena hvala veleć. gg. Šantiću i Andrijeviću, koji odpratiliše našeg miljenika do bladnog groba i uzveličale svojom prisutnošću tužnu povorku.

Napokon hvala svima obiteljima, koji su uradili sve sto su mogli da ublaže našu lugu, kao obit. Vlastić, Pribetić i ost, kao što hvala i svim onima, koji su budi sto doprineli u tu svrhu.

Katarina, supruga, Marija, kći, Petar FabiĆ, zet, Antun, brat, Marins, svast, Mate, sinovac, Miho, sinovac, Ivan, sinovac, Antun, sinovac.

POZIV

na izvanrednu glavnu skupštinu dioničara

Austro-hrvatskoga parobrodarskoga društva na dionice u Puntu,

koja će se obavljati

dne 18. prosinca t. g. u OMIŠLJU
u občinskoj zgradbi. Početak u 9^½ sati prije podne.

Dnevní řed:

1. Predlog ravnateljstva glede razdiove dividende za g. 1909. i 1910. na temelju odpisa vis. c. k. Minist. unut. posala br. 17955 od 20 listopada t. g.
  2. Odobrenje ugovora kojeg se ima sklopiti sa vis. c. k. minist. trg. za prugu Vrbnik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica.

U Pupia, dne 27. studenoga 1911.

Ravnatelistyo.

Dioničari koji žele prisustvovati na glavnoj skupštini, imaju svoje dionice u smislu društvenih pravila ovdje do 12. prosinca t. g. poslati uz izkaznicu u poslovnicu društva u Puntu, ilikod slijedećih zavoda: Jadranske banke u Trstu i Opatići, Češka banka u Pragu, Jatarka poslovljača u Pelli-Gospodarsku i Upravacku družtvu, Svečene blagolipe u Šibeniku, B.I.J., Dubrovačko-dalmatinska, Crna, Martinštak, Makarska, Veliku Lošinju, Nerezini, Itabu, Vrbniku, te kod srpske Carice Šenigova, Andrije Gulinčića, Antona Karanovića u Kruši i konzorcij kod društva ne agencije na Rijeci.

Samo oni, koji će imati pravo vođenju izkaznicu, imati će pravo pristupa na skupštinu.

Austro-Amerikana

38 velika transatlantska parobroda.

Redovita brza služba za putnike i robu između Trsta, Grčke, Italije, Španjolske, Sjeverne i južne Amerike. Odlazak iz Trsta:

I. pruga za putnike Trst-New-York, tičuć: Patras, Palermo, Alžir*) parobrod: Alice . . . . . 9. decembra Almeria*)

II. pruga za putnike Trst—Buenos-Aires, tičuć: Split*, Gruž*, parobrod: Francesca . . 14. decembra Almeria, Las-Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Monte Video na polazku.

III. pruga za robu na sve strane sveta.

Preuzimljie izlete po sredozemnom moru s velikim parobrodima prekoatlantskih pruga na dvostruki vijak.

Služba se čini s novim i brzim parobrodima providjenim sa svim komfortom i brzojavom bez žica.

Za upute обратiti se na glavnog zastupnika za srednju Istru I. Novak u Pazinu i na ravnateljstvo u Trstu, via Mollino Piccolo 2, II. (brzojav: Novak — Pazin, Cosulich — Trst).

* uvjetno.

Jeftino perje za postelje!

1 kg sivo, dobro očišćeno 2 K; bijelo 2-40 K; prva vrat polusvjetlo 2-80 K; bijelo 4 K; bijelo, pašnjano 5-10 K; 1 kg najfinije, kao sneg bijelo, očišćeno 6-40 K, 8 K; 1 kg pašnjaca, sivo 6 K, 7 K; bijelo fino 10 K; najfinije prsne pašnjace 12 K.

Kod narudbe od 5 kruna franko. Iz gustog crvenog, plavog, bijelog ili žutog tankanga, 1 pokrivač, 180 cm dug, 116 cm širok, sa 2 jastuka, svaki 80 cm dug, 68 cm širok, napunjeno s novim, sivim, vrlo trajnim pašnjastim perjem 16 K; pola pašnjaka 20 K, pašnjake 24 K; pojedini pokrivači po 10, 12, 14 i 16 K; jastuci po 8, 8-50 i 4 K. Razasilje se potpuno početkom decembra i 12 K franko. Roba se zamjenjuje ili uzmije našag franko; ako se ne dopade vraća se novac. — Clientel badava i franko.

S. BENISCH, Dešenice, 762, Šumava

A. THIERRY-a balsam

Jedino pravi sa zelenom duvnjom kao zaštitna marica.

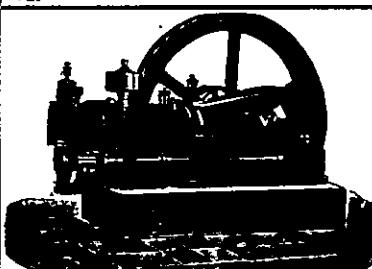

Zelenom zaštitom.

Svako palvaranje, oponašanje i preprodaja drugih balzama sa zavarujućim markom progoni se kazneno po судu i strogo kazni. — Djejstvuje sigurno, ljevkovočko kod svih bolesti organa disala, kađa, izbacivanja, promnoklosti, katara grla, prsobolje, bolesti pluća, specijalno kod influenze, bolesti želudca, upale jetara i sluzene, pomaganja stolicu, zuboholje, i ustnih bolesti, trganja zglobova, opekline, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1 ili 1 vel. posebna boca K 6-60

Thierry-eva centifolijska mast

sjegurna i stalna ljevkovitog djelovanja kod rana, otečina, ozleda, upala, abcesa, odstranjuje sva strana tjelesa, koja su došla u tijelo po če-to predurestne operacije, koja su se holima skopljane, ljevkovačko kod još tako starih ran 2 posude stoje K 3-60. Izvor: Ljekarna „K Angelu Čvarci“ A. THIERRY-a e PREGRAD, Hrvatska. — Dobiva se u svim većim ljekarnama. Na veliko u ljekarni drogerijama.

NAJBOLJI NAMJESTAJI SNAGE,

kao motore na plin (gas), benzina, žestu, kameni olje za obrtničke, poljodjelske i električne namjestaje snage, daje namjestaže na mrežavi plin proizvodnja:

DRAŽDANSKA TVORNICA MOTORA

= na plin d. d. =

(A. G. Dresdner Gasmotorenfabrik Firma: MORITZ HILLE, DRESDEN) ::

najveća špecialna tvornica Evrope

Glavno i isključivo zastupstvo, kamo sve upite upravljati valja:

Tehnička poslovница:
EMANUEL KRAUS,
TRST, Via San Nicolo 2/b.

Dobiva u se potpune opreme za obrtnička i industrijalna poduzeća
Cijenik na zahtjev bezplatno i bez poštarine.
Depisivanje: hrvatski, slovenski, talijanski i njemački.

THOMASOV BRAŠNO

Marka Zvezda

Pošto se u zadnje vrieme često nude na prodaju troske nikakve vrijednosti za Thomasovo brašno, kod kupovine treba paziti na brašno od Thomasove troske, na olovu i napis na vreći.

THOMASOV BRAŠNO, marka Zvezda,
prodaje se uz jamstvo od naših zastupnika

HERMAN TURECK & Co. — TRST, via Sanità br. 8.
Ponude sa izvornim cienama dobiju se odmah na zahtjev.

DRUŠTVO PROIZVODNJA THOMASOVIH FOSFATA.

L. STEFFANUTTI - PULA

Skladište pokućstva, zrcala, slike itd.

Nemogući u ovo kratko vrieme rasprodati svu zalihu pokućstva, prenesli smo naše skladište pokućstva, zrcala, slike itd. u VIA KANDLER br. 26. Javljujući to vrlo poš. občinstvu zahvaljujemo na susretljivosti i podršci kroz 44 godine, te se preporučamo i nadjele naklonost i dosadanjoj susretljivosti obećavajući poslužiti poš. občinstvo u gradu i pokrajini sa svom točnošću dobrim i solidnom robom te umjeranim cienama.

TVRDKA L. STEFFANUTTI.

Austro-hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Bavničatstvo u Puntu.

Vlastito odpravnštvo na Rielci, Riva Cri-
stoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. novembra 1911. do opoziva.

Pruga: Punat-Rijeka.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-
Lošinjveli i Rab

Svaki	Odl.	Postaje	Dol.	Svaki	Odl.	POSTAJA	Dol.	Svaki
dan	i		i	dan	i		i	Nedjelja
prije			po				po	
podne			podne				podne	
5.45	odl.	V PUNAT	dol.	4.50	odl.	V RIEKA	dol.	8.35
6.—	dol.	Krk	dol.	4.86	7.20	Opatija	dol.	8.—
6.10	odl.	"	dol.	4.25	7.55	"	dol.	7.50
7.—	dol.	Glavotok	dol.	3.40	8.05	Lovran	dol.	7.85
7.05	odl.	"	dol.	3.85	8.20	"	dol.	7.25
7.35	odl.	Malinska	dol.	8.05	8.80	"	dol.	—
7.45	odl.	"	dol.	2.66	1.—	LOŠINJVELI	dol.	—
8.00	odl.	Omišalj	dol.	2.10	1.30	Rab	dol.	—
8.85	odl.	"	dol.	2.—	3.15	"	dol.	8.45
9.30	odl.	Rijeka	dol.	12.55				

Uvjeto pristajanje u Malom losinju luka sv. Martin.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Svaki	Odl.	Postaje	Dol.	Svaki	Odl.	Postaje	Dol.	Svaki
Cetvrt.	i		Odl.	Cetvrt.	i		Odl.	Cetvrt.
prije			po				po	
podne			podne				podne	
7.35	odl.	V Rijeka	dol.	8.10	dol.	Opatija	dol.	6.45
8.10	dol.	Punat	dol.	8.20	dol.	"	dol.	6.85
8.40	dol.	"	dol.	8.35	dol.	Lovran	dol.	6.90
8.50	dol.	"	dol.	8.40	dol.	"	dol.	6.10
9.30	dol.	Rijeka	dol.	12.30	dol.	Rab	dol.	2.30

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Petak	Odl.	Postaje	Dol.	Srijeda
Utorak	i		i	Subota
prije			po	
podne			podne	
6.35	odl.	V Rijeka	dol.	5.—
7.10	dol.	Opatija	dol.	4.25
7.20	dol.	"	dol.	4.15
8.40	dol.	Beli	dol.	2.55
8.50	dol.	Merag	dol.	2.45
9.40	dol.	Krk	dol.	1.55
9.50	dol.	"	dol.	1.45
10.20	dol.	Baška	dol.	1.65
10.30	dol.	"	dol.	1.55
12.—	dol.	Baška	dol.	—
12.20	dol.	Rab	dol.	11.25
2.20	dol.	"	dol.	11.15
2.40	dol.	Lun	dol.	9.25
3.00	dol.	"	dol.	9.15
3.10	dol.	Veliki Lošinj	dol.	8.50
4.20	dol.	"	dol.	8.40
4.40	dol.	"	dol.	7.15
4.50	dol.	"	dol.	7.05
5.40	dol.	NEFERZINE	dol.	6.85
		"	dol.	6.45

Uvjeto pristajanje u Punat i Lepare.

Luka sv. Marija.